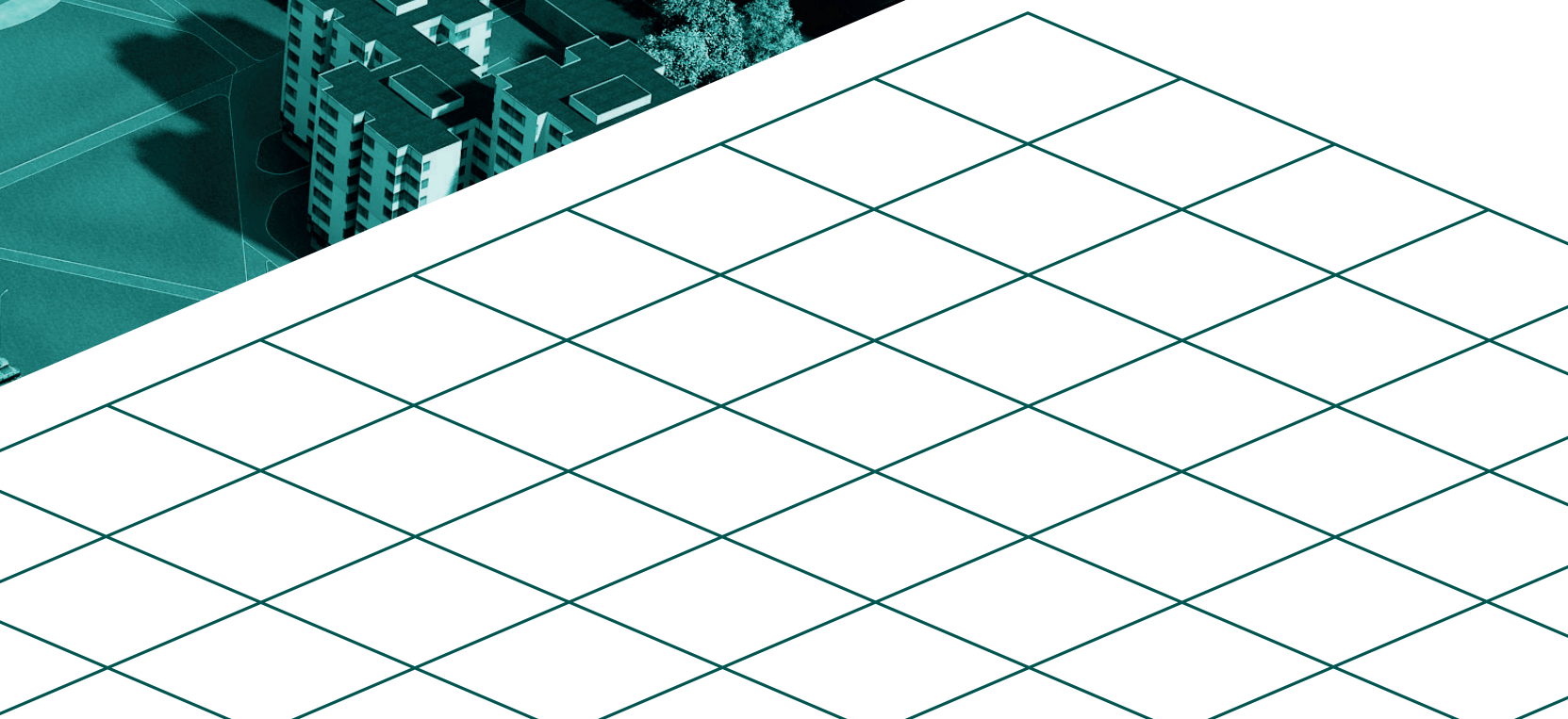
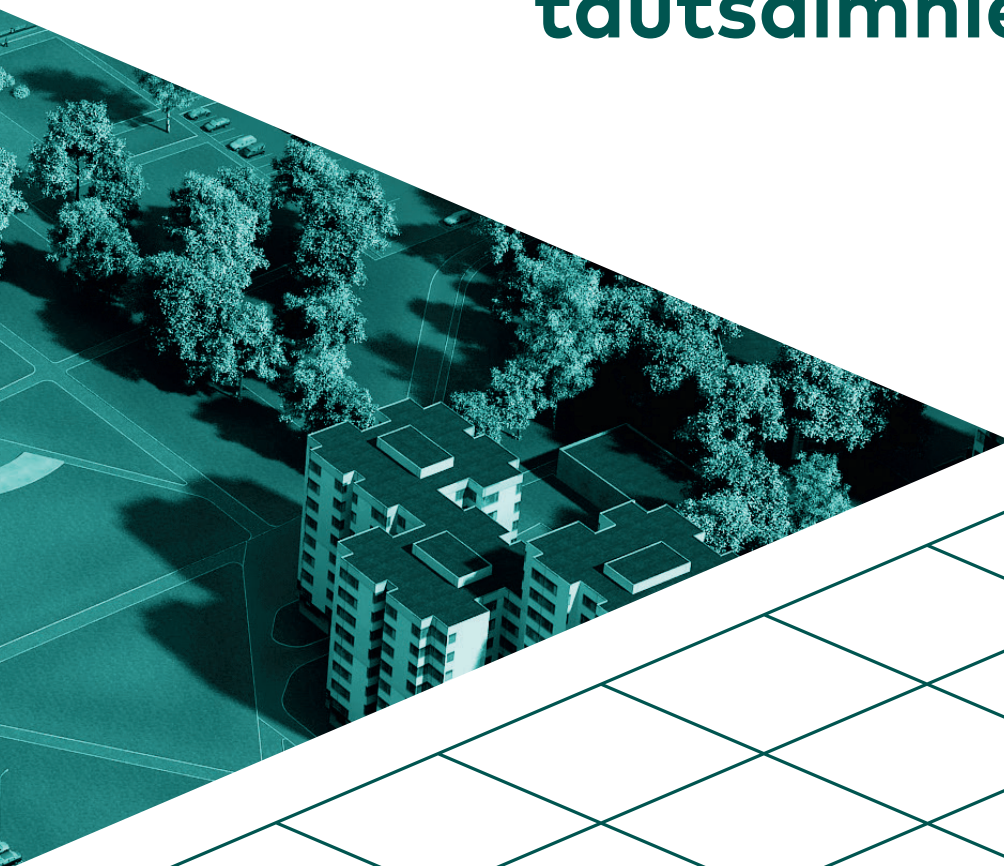
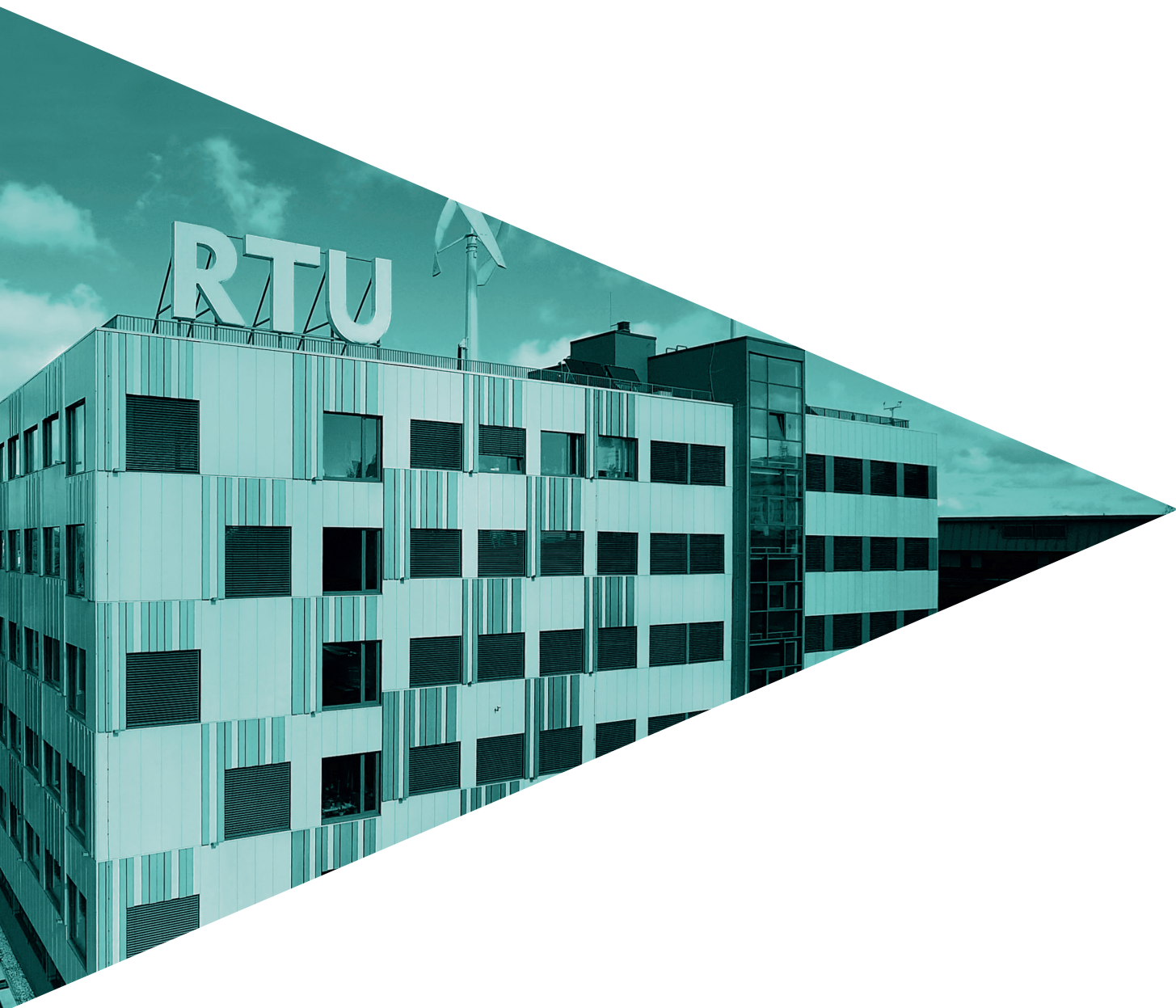

**RĪGAS TEHNISKĀ
UNIVERSITĀTE**

RTU ieguldījums Latvijas tautsaimniecībā

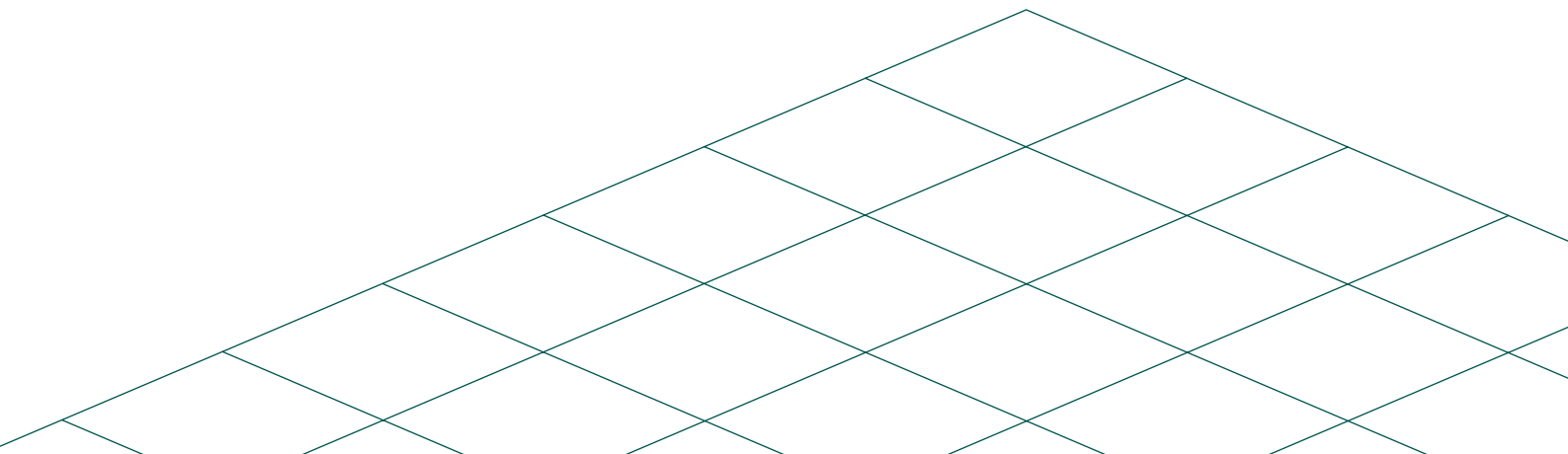

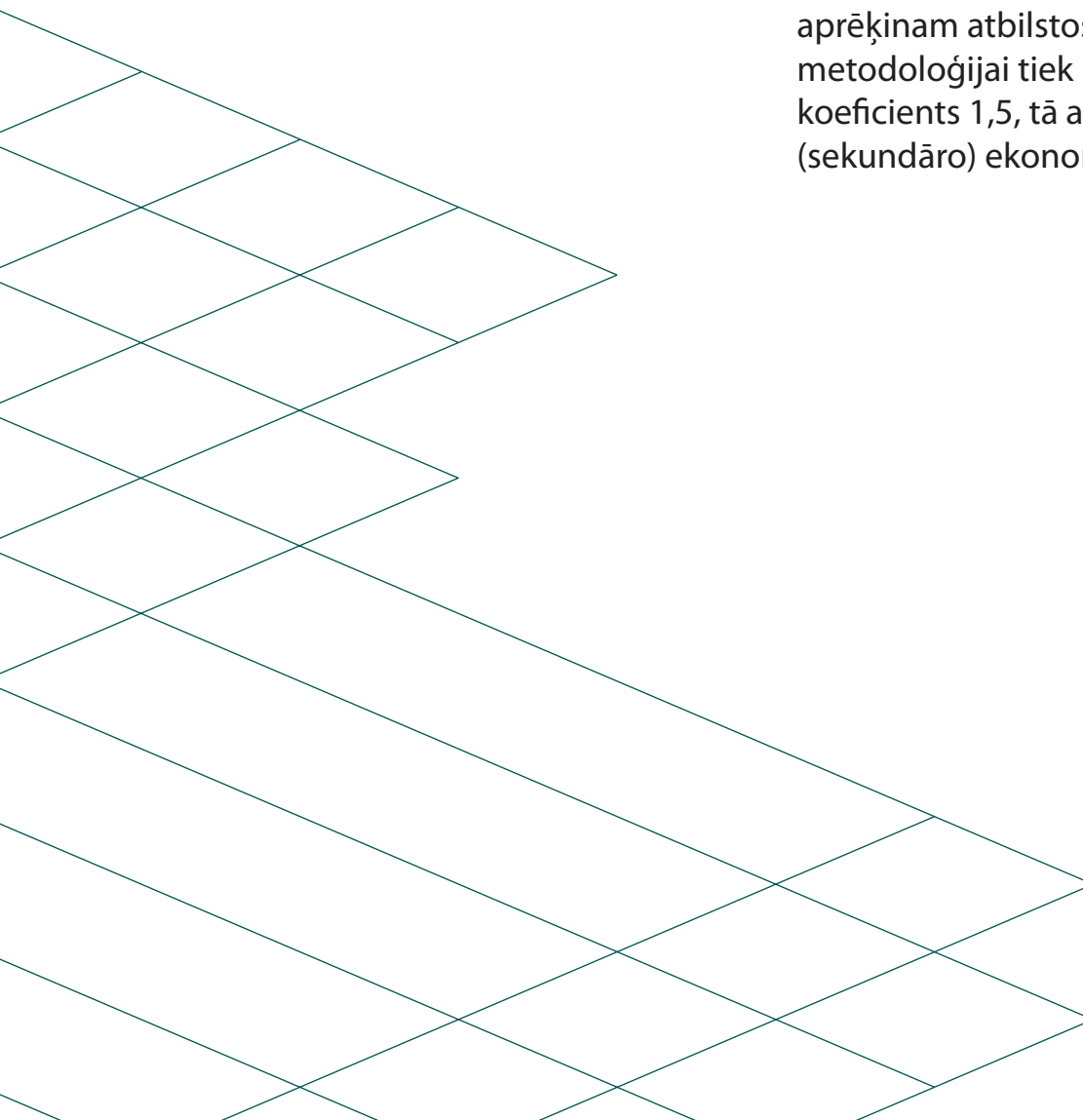

Rīgas Tehniskā universitāte (RTU) ir aprēķinājusi savu ieguldījumu Latvijas tautsaimniecībā.

Aprēķini veikti, izmantojot Britu Kolumbijas Universitātes Vankūverā zinātnieka Valtera Sudmanta (*Walter Sudmant*) izstrādāto metodoloģiju, kas balstīta uz pieciem elementiem un publiski atrodamiem statistikas datiem, ļaujot aprēķināt universitātes ietekmi uz iekšzemes kopproduktu.

RTU ieguldījums ir ļoti nozīmīgs un apliecina, ka augstākā izglītība un zinātne, pateicoties tās radītajām zināšanām, ir liela vērtība, kas nodrošina gan ikviena indivīda augstāku dzīves līmeni, gan valsts izaugsmi un labklājību.

**RTU ieguldījums Latvijas
tautsaimniecībā ir
aprēķināts, par pamatu
izmantojot Kanādas
universitātes pētnieka
Valtera Sudmanta
izstrādāto metodoloģiju
(*Sudmant, 2009*).**

Salīdzinoši vienkāršā metodoloģija ir balstīta uz publiski pieejamiem statistikas datiem un ļauj aprēķināt:

- universitātes statisko, uz pieprasījumu balstīto, ietekmi (izdevumi);
- dinamisko, ar piedāvājumu pamatoto, ietekmi (ieguldījums valsts ekonomikas produktivitātes paaugstināšanā, attīstot cilvēkkapitālu un inovācijas).

Ņemot vērā finanšu cirkulāciju ekonomikā, lai novērtētu kopējo ekonomisko ietekmi, tiešās ietekmes aprēķinam atbilstoši Sudmanta metodoloģijai tiek piemērots mērens koeficients 1,5, tā aprēķinot arī radīto (sekundāro) ekonomisko ietekmi.

Sudmanta modeli iekļauts statistiskās un dinamiskās ekonomiskās ietekmes novērtējums uz tautsaimniecību

STATISKĀ IETEKME

Iestādes izdevumi

Universitātes izdevumi, norēķinoties par precēm, pakalpojumiem, kapitālu, maksājot algas personālam, stipendijas studentiem

Tiešā un radītā ietekme uz tautsaimniecību

Studentu izdevumi

Gan vietējo, gan ārvalstu studentu ikdienas izdevumi

Tiešā un radītā ietekme uz tautsaimniecību

Ārvalstu apmeklētāju izdevumi

Ārvalstu viesu izdevumi, apmeklējot RTU personālu un ārvalstu studentus, kā arī piedaloties universitātes rīkotajos zinātnes un biznesa pasākumos

Tiešā un radītā ietekme uz tautsaimniecību

DINAMISKĀ IETEKME

Absolventu prēmijas

Absolventa prēmija ir atalgojuma pieaugums, ko saņem nodarbinātais ar augstāku izglītības līmeni, salīdzinot ar nodarbināto, kuram ir zemāks izglītības līmenis

To aprēķina, izmantojot darba tirgū esošo absolventu prēmiju

Tiešā un radītā ietekme uz tautsaimniecību

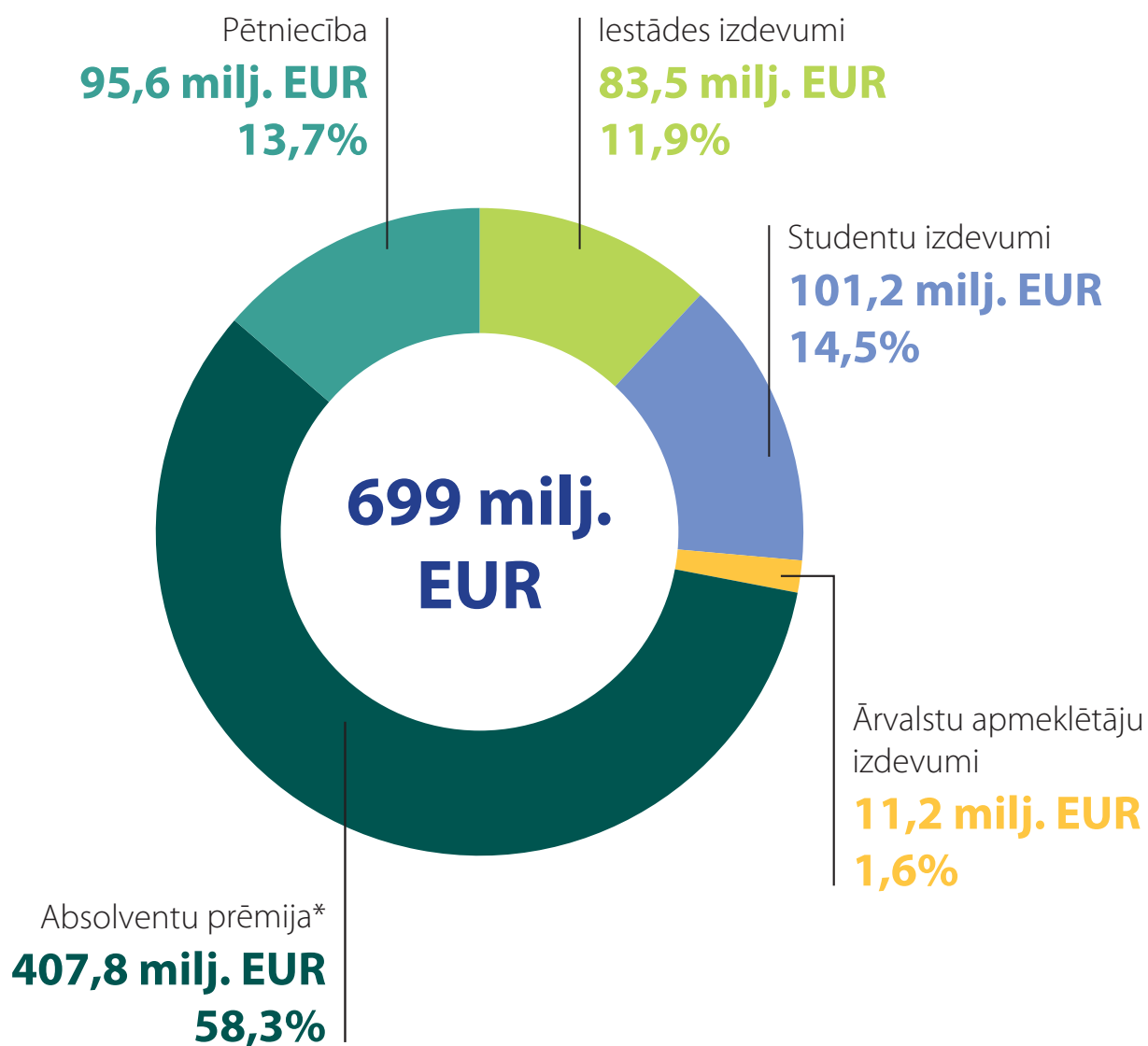

Pētniecība

Pētniecības ietekmi aprēķina, izmantojot saikni starp universitātes pētniecības un attīstības (P&A) izdevumiem un kopējo faktoru produktivitāti valstī

Radītā ietekme uz tautsaimniecību

RTU ieguldījums Latvijas tautsaimniecībā 2018. gadā

* neskaitot doktoru prēmijas, kuras ietvertas pētniecības ietekmē

01

RTU iestādes izdevumi

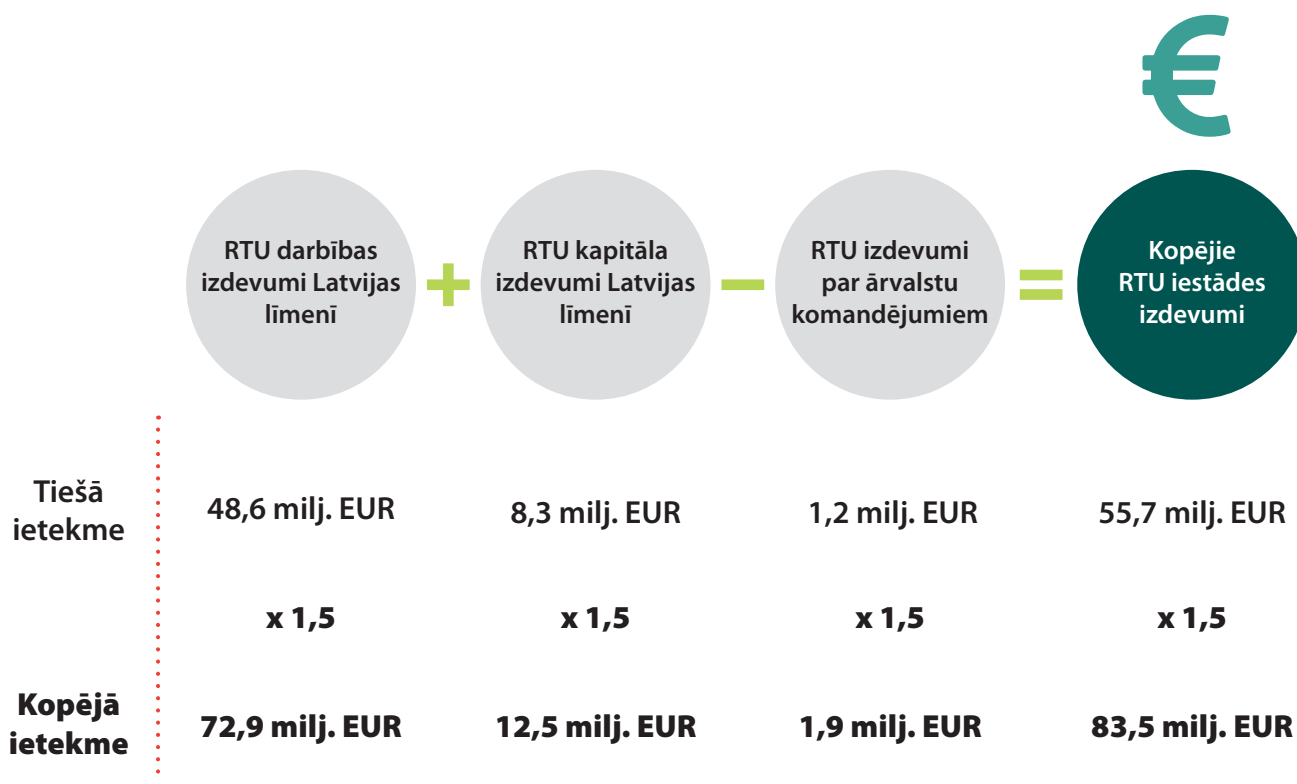
Darbības izdevumi –

algas un pabalsti, izdevumi par precēm un pakalpojumiem, stipendijas, citi darbības izdevumi

Kapitāla izdevumi –

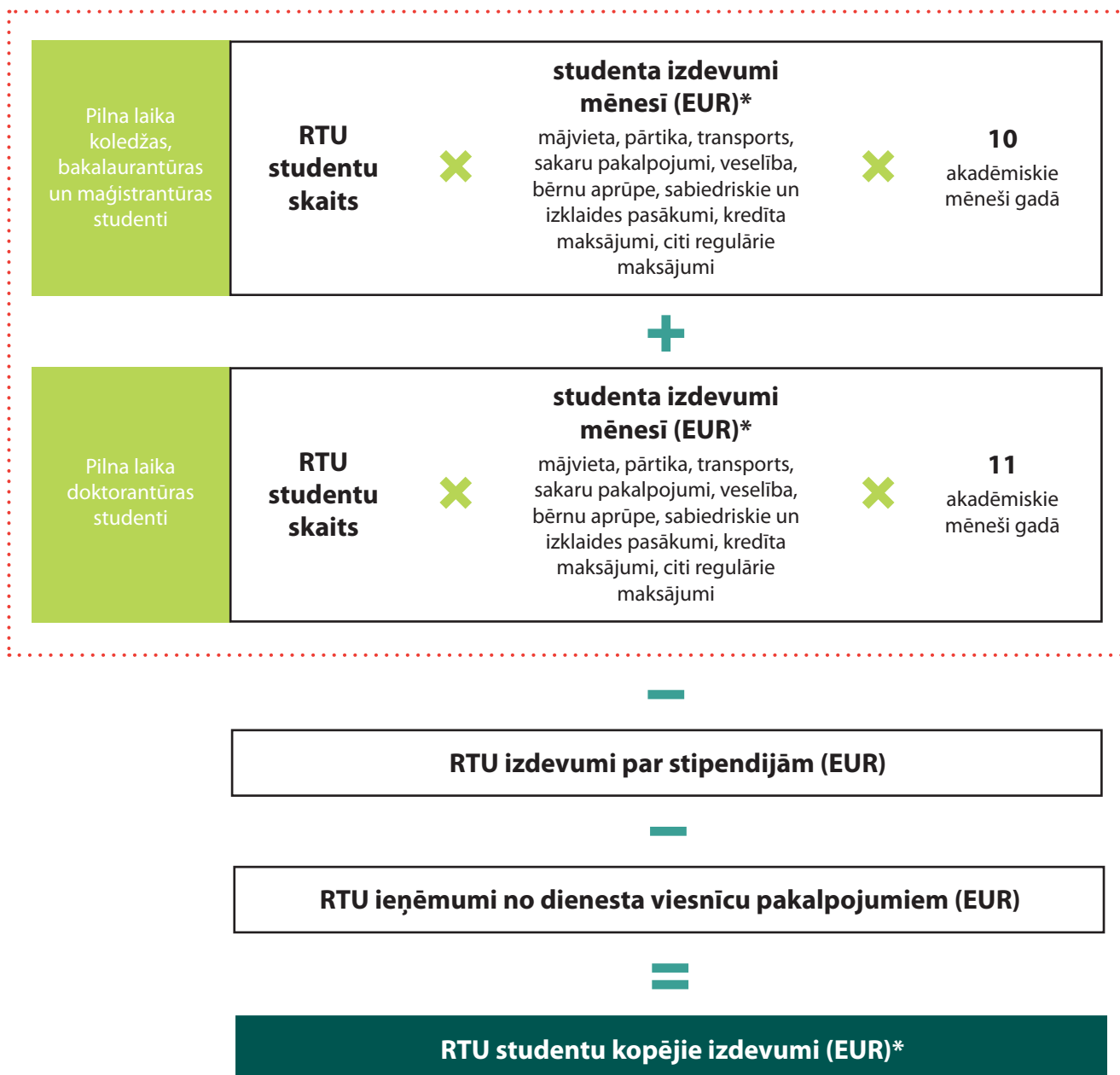
nemateriālie ieguldījumi (licences, patenti, datorprogrammas) un pamatlīdzekļi (zeme, ēkas, kapitālais remonts un rekonstrukcija, infrastruktūra, iekārtas, saimniecības pamatlīdzekļi, bibliotēku krājumi, datortehnika)

Aprēķinā netiek ņemta vērā RTU darbības un kapitāla izdevumu daļa, kas maksāta ārpus Latvijas, kā arī tiek noņemti izdevumi par RTU darbinieku ārvalstu komandējumiem – ārvalstu mācību, darba un dienesta komandējumi, darba braucieni.

02

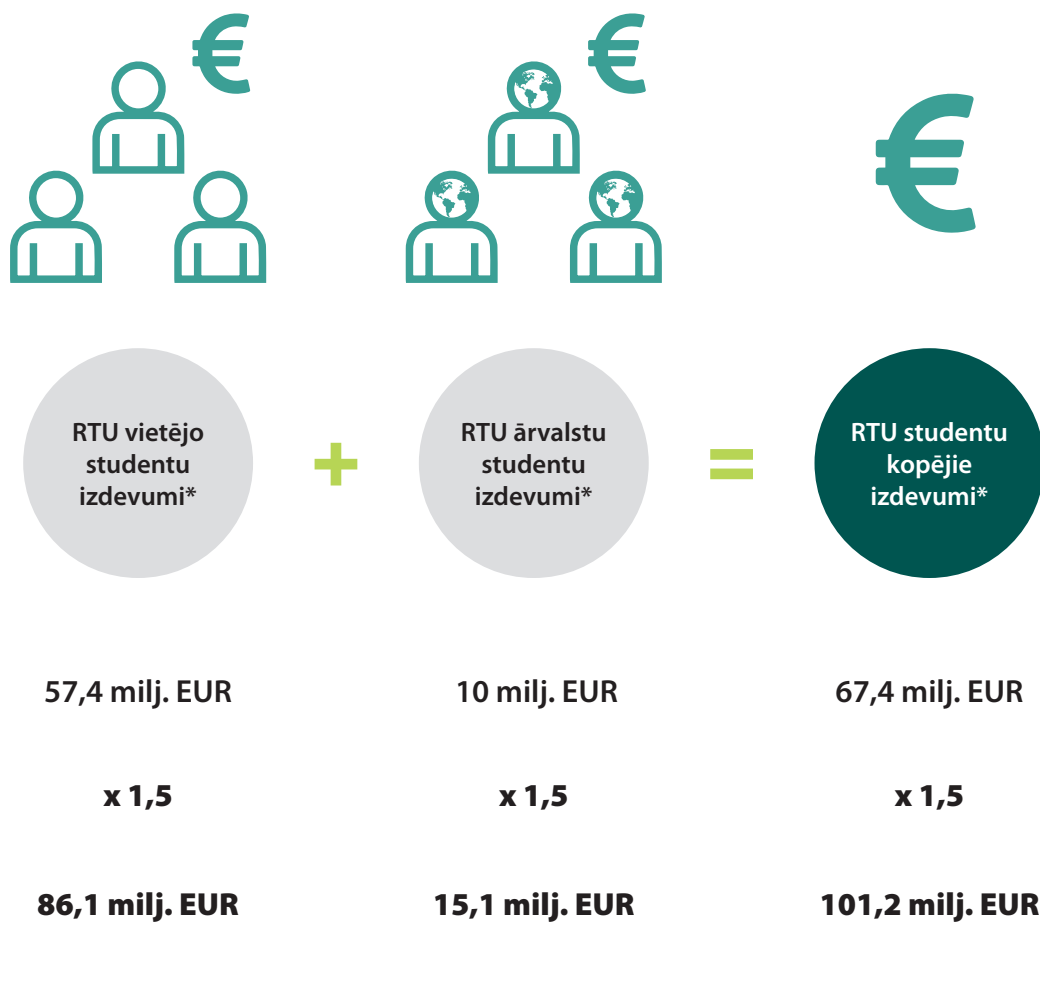
RTU studentu izdevumi

* aprēķinā netiek ieskaitīti studenta izdevumi par studiju maksu

02

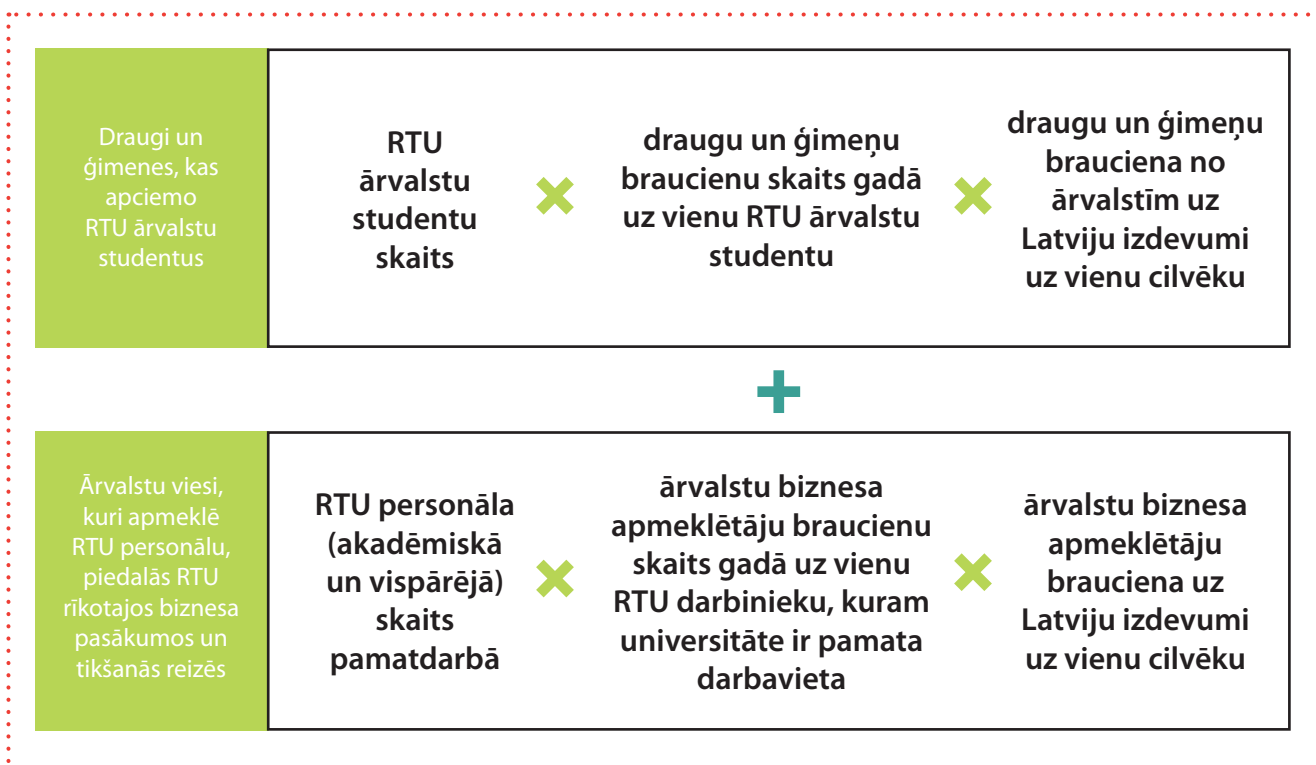
RTU studentu izdevumi

* aprēķinā netiek ieskaitīti studenta izdevumi par studiju maksu

03

RTU ārvalstu apmeklētāju izdevumi

RTU ārvalstu apmeklētāju kopējie izdevumi (EUR)

RTU ārvalstu apmeklētāju izdevumi

Tiešā
ietekme

1,9 milj. EUR

5,6 milj. EUR

7,5 milj. EUR

x 1,5

x 1,5

x 1,5

Kopējā
ietekme

2,8 milj. EUR

8,4 milj. EUR

11,2 milj. EUR

04

Absolventu prēmijas aprēķina metodoloģija

Studijas augstskolā sniedz prasmes un zināšanas, attīsta kompetences, kas vairo absolventu konkurētspēju un produktivitāti, un attiecīgi arī uzņēmumu, kuros absolventi strādā, nozares un visas tautsaimniecības produktivitāti.

Nodarbinātie ar augstāko izglītību saņem lielāku atalgojumu nekā darbinieki ar zemāku izglītības līmeni.

Atalgojuma pieaugums tiek definēts kā «absolventu prēmija», un tās vērtību nosaka, aprēķinot starpību starp gada vidējiem ienākumiem nodarbinātajiem ar dažādu izglītības līmeni (vispārējā vidējā izglītība un bakalaura grāds, bakalaura grāds un maģistra grāds).

Atbilstoši metodoloģijai aprēķinā iekļauti absolventi ar koledžas izglītību, bakalaura un maģistra grādu, kas RTU pabeiguši pēdējos 40 gados un uz aprēķina gadu ir ekonomiski aktīvajā vecumā (līdz 64 gadiem).

Lai aprēķinātu darba samaksas diferenci starp dažādiem izglītības līmeņiem, izmantoti Centrālās statistikas pārvaldes Darbaspēka apsekojuma dati (2014).

Aprēķinos ņemtas vērā arī atalgojuma atšķirības starp vecuma grupām.

* bruto gadā

RTU absolventu prēmija

Kopš 1978. gada RTU ir absolvējuši 86 640 absolventi, no kuriem 74% uz aprēķina gadu ir nodarbināti Latvijā.

Aprēķinā ņemti vērā absolventi ar koledžas izglītību, bakalaura un maģistra grādu, pieņemot, ka doktorantūras absolventu prēmijas pēc būtības tiek ietvertas pētniecības ietekmes aprēķinā.

Aprēķinā iekļauto
RTU absolventu skaits

64 tūkst.

RTU absolventu prēmijas

271,8 milj. EUR

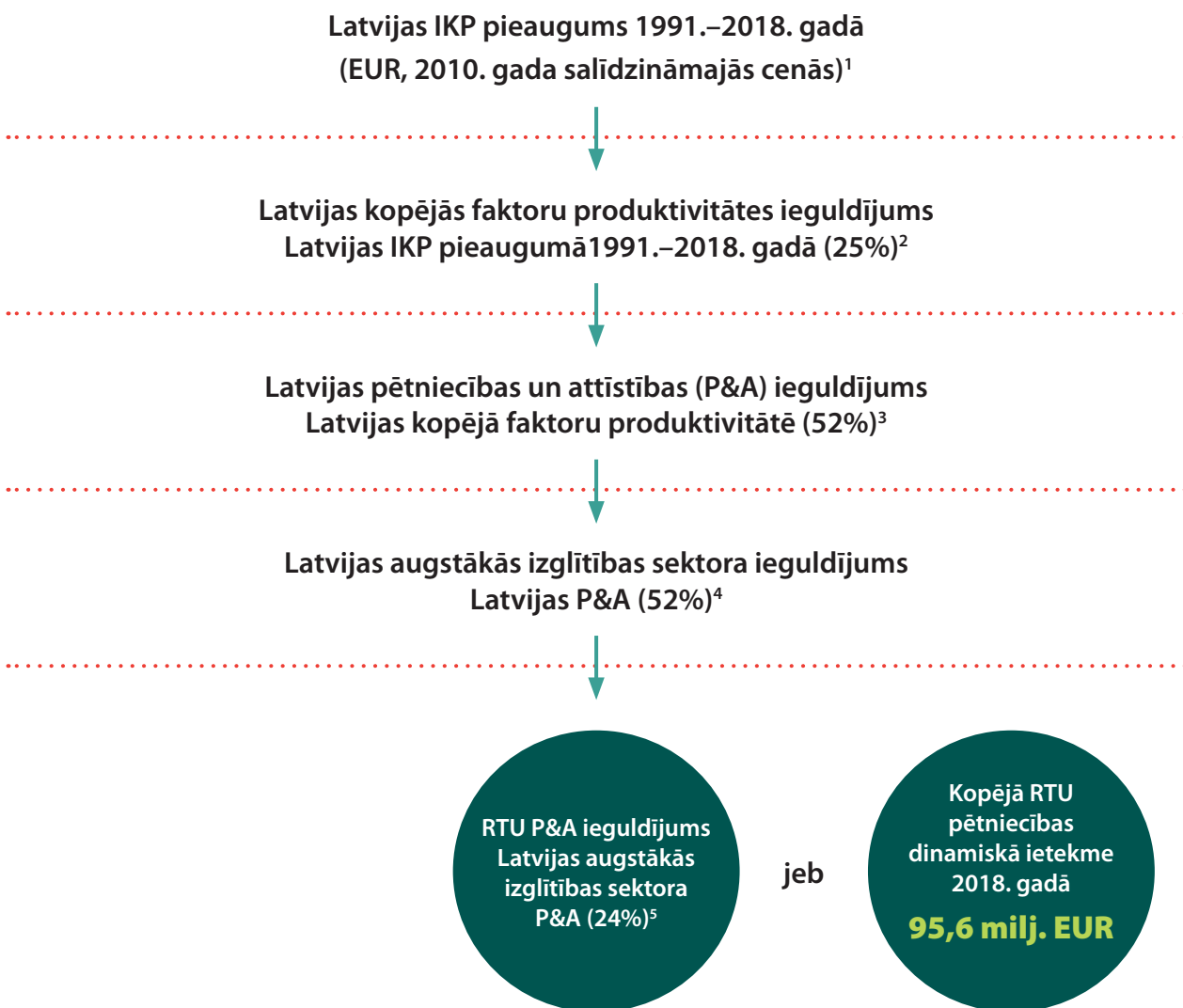
× 1,5

Kopējā ietekme 2018. gadā

407,8 milj. EUR

05

RTU pētniecības dinamiskā ietekme

¹ AMECO datu bāze

² Latvijas Bankas ekspertu vērtējums

³ Starptautiskie uzņēmumi arvien vairāk tiek uzskatīti par galveno jauno tehnoloģiju un inovāciju kanālu starp valstīm. Pamatojoties uz to, ārvalstu pētniecības ietekme kopējā faktoru produktivitātē tiek pielīdzināta ārvalstu uzņēmumu (kur ārvalstu kapitāls ir vismaz 50%) apgrozījuma daļai kopējā Latvijas uzņēmumu apgrozījumā, kas ir 48% (*Firmas.lv*, 2016). Vietējā P&A ietekme, attiecīgi, ir 52%.

Atbilstoši metodoloģijai turpmākajā aprēķinā ieguldījuma jeb ietekmes proporcija tiek iegūta, aprēķinot ieguldītā finansējuma proporciju.

⁴ Latvijas augstākās izglītības sektora finansējuma zinātniski pētnieciskajam darbam īpatsvars Latvijas kopējā finansējumā zinātniski pētnieciskajam darbam (CSP, 2018)

⁵ RTU finansējuma zinātniski pētnieciskajam darbam īpatsvars Latvijas augstākās izglītības sektora finansējumā zinātniski pētnieciskajam darbam (RTU, 2018)

RTU ieguldījums Latvijas tautsaimniecībā 2018. gadā

	Kopējā ietekme (milj. EUR)
1. Iestādes izdevumi	83,5
2. Studentu izdevumi	101,2
3. Ārvalstu apmeklētāju izdevumi	11,2
4. Absolventu prēmijas samaksa*	407,8
5. Pētniecības dinamiskā ietekme	95,6

**Kopējais RTU ieguldījums
Latvijas tautsaimniecībā 2018. gadā**

699 milj. EUR

t. sk. no ārvalstu studentiem un ārvalstu apmeklētājiem

26,3

* neskaitot doktoru prēmijas, kuras ietvertas pētniecības ietekmē

Izdevumu sagatavoja
RTU Attīstības prorektora dienests,
Zināšanu vadības centrs un
Sabiedrisko attiecību departaments.

